Ч. 97. Четвер 14 (1) мая 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Парляментарні справи. — З Ради державної.— Положене в анґлийскій Індиї. — З російскої думи.

На послїднім засїданю буджетової комісиї вела ся дискусия над розділом „красні штуки". Референт др. Крамарж заявив ся за внесенем, щоби дотацию на артистичні стипендиї і на закупно творів штуки підвисшено з 350.000 корон на мілїон корон. По промовах пп. Міністрів просьвіти і скарбу ухвалено розділ „красні штуки" з резолюциєю, щоби правительство до найблизшого буджету вставило мілїон корон на цїли штуки. Серед дискусиї домагав ся пос. Дияманд 100.000 К субвенциї для міскої ґалериї у Львові, а пос. Романчук більшої субвенциї для рускої школи музичної у Львові. Резолюцию пос. Вольфа, котрий домагав ся заложеня нїмецкої академії красних штук в Празї, відкинено. Дальше принято буджет „морскої служби" і приступлено до нарад над розділом буджету „канали і водні дороги". Над тою справою розвинула ся широка дискусия, в котрій взяли участь справоздавець Машталька, др. Ґломбиньский, Штайнвендер, Морзей, Шмідт, Д'Ельверт, Малїк, Колїшер, п. Мінїстер торговлї Фідлер, Кольоврат, Дияманд і Зайц. В голосованю ухвалено резолюциї референта з зазивом до правительства, щоби по скінченю експертизи зажадало в конституцийній дорозї, в цїли енерґічного розпочатя робіт коло каналів в первістно принятих розмірах, потрібного кредиту на переведене ухвалених законом з д. 11 червня 1901 р. водних доріг. Друга резолюция відносить ся до реґуляциї і каналїзациї Лаби і Велтави, дальша резолюция жадає знов побільшеня технїчного персоналу при експозитурі дирекциї в Празї. Ухвалено також резолюцию дра Ґломбиньского, щоби з кредитів, які остали до розпорядимости, розпочати як найскорше будову каналу Дунай - Одра - Висла. Кілька внесень відступлено правительству до увзглядненя.

На тім буджетова комісия покінчила свої наради над цілим буджетом на 1908 рік. Предсїдатель комісиї пос. Кіярі подякував всїм послам за їх працю, зазначуючи, що комісия ухваленем буджету віддала парляментаризмови велику прислугу. — Пос. Морзей подякував іменем комісиї пос. Кіяріому за провід, а пос. Зайц іменем опозициї також предсїдателеви Кіяріому за безсторонність в веденю нарад. На тім закрито засїдане.

В дальшім ходї вчерашного засїданя палати послів вела ся дискусия над наглячим внесенем пос. Кольоврата о континґентї рекрутів. Промавляли за внесенем пп. Ґуґґенбурґ і Вайзенгофер, а против пп. Кльофач і Лїберман. Засїдане відтак перервано і назначено слїдуюче на нинї рано.

На вчерашній конференциї провідників парляментарних клюбів постановлено, аби крім завтрішного також і в пятницю сего тиждня відбуло ся засїдане палати послів. В справі парляментарного полагодженя буджету, що всї провідники узнали конечним, згодила ся конференция на то, аби установити континґент часу, при чім сторонництва будуть увзгляднювані після своєї чисельности та аби дискусию перевести відділами. Єсть надія, що на 24 до 30 десятигодинних засїданях буджет буде міг бути в цїлости полагоджений. — На вчерашнім засїданю клюбів ческих пастановлено голосувати за наглячостию внесеня о континґентї рекрута. Клюб католицко народний ухвалив то одноголосно, аґрарцї-же і молодочехи більшостию голосів.

23)

Артисти і їх штука.

Образки із сучасної і давнїйшої культури.

Після Де Во, Остена і др.

написав К. В.

(Дальше).

Найбільше знаними в Европі карликами була американьска пара карликів: „Ґенерал Міте" і его наречена „міс Мілїє". „Ґенерал Міте", коли народив ся, важив всего лиш два фунти а в 16-ім роцї житя важив трохи більше як 6 і пів кільоґрама. Висота его в тім віцї виносила 82 центиметрів. Его наречена важила по народженю лиш півтора фунта а в дванайцятім роцї житя важила 6 і пів кільоґрама та була 72 цм. висока. Обоє они виступали перед публикою рівночасно і представляли ся яко наречений і наречена. Родичі обоїх були людьми звичайного росту, а батько „ґенерала Міте" був на 1 м. 7 цм. високий. „Княгиня Павлина", карличка родом з Голяндиї, мала в 1882 роцї 9 лїт і важила 4 кільо а була 53 цм. 8 мм. висока, отже мало що ріжнила ся від здорової, новонародженої дївчини. Карлик Упольд з Ґановеру мав в 23 роцї житя 97 цм. висоти.

Правдиві карлики старіють ся борзо. Правдивих карликових родин нема, бо они подібно як велити позістають неплідні. З давнїйших часів суть вісти, що карлики побирали ся, однак з такого подружа не було потомства; длятого в середновічних часах карлики були виключені від права наслїдства.

Що у карликів впадає найбільше в очи, то тота обставина, що они розмірно до свого тїла дуже богато їдять і що у декотрих голова буває значно більша як повинна би бути у відношеню до їх тїла та що у декотрих мозок буває майже так великий як у звичайних людий. У одного карлика в Шафгавзеи, котрий був 94 цм. високий і дожив до 61 лїт, важив мозок 1183 ґрамів, отже тілько як у неодного звичайного чоловіка. Се і пояснює нам, длячого деякі карлики бували дотепні а длятого й люблені на дворах великих вельможів.

Карлики грали колись на дворах королїв і деяких вельмож важну ролю. Коли т. зв. блазни і весельчаки вийшли з моди, заступили їх місце карлики. Одним із найславнїйших того рода карликів був карлик польского короля Станислава Лещиньского. Лещиньский був короткий час польским королем а відтак постановою віденьского договору з 3 жовтня 1735 одержав аж до смерти титул короля, але мусїв мешкати у Франциї, де аж до смерти одержав князівство льотаринґске. Тут мав він свою резиденцию в Нансї і держав собі карлика званого Бебе. Про того карлика знало ся доси мало, аж ось недавно тому знайшов ся лист, який писав з Нансї член париской академії наук, ґр. Брессо, до члена тоїж академії п. Ніран, в котрім так пише про згаданого карлика:

„Ми стратили нашого улюбленого і славного товариша Бебе, славного карлика польского короля і ось кілька черт, які вас можуть інтересувати.

„Бебе родив ся в Воґезах з родичів селян, здорових і добре збудованих. Матїр з трудом виховала его (він важив при народженю 15 унций, значить ся 450 ґрамів, отже менше як пів кільо) а его уста були так маленькі, що він не міг ссати. Через довший час служив ему ходак за колиску. Бебе проявляв завсїгди слабу інтелїґенцию та й не одержав нїякого знаня про Бога і безсмертність душі. Здавало ся що любить музику; вибивав такт досить докладно; навіть научено его танцювати, але коли танцював, мав заєдно очи вліплені в свого учителя, котрий знаками показував ему, як танцювати. Иноді діставав такі напади злости і зависти, як дістають зьвірята. Коли мав двайцять і два лїт, попав в таку безсильність, що здавало ся, мов би упадав під тягаром лїт. Не міг зносити вільного воздуха лиш в теплі днї. Від якоїсь малої нестравности набавив ся нежиту жолудка і трохи горячки та попав в спячку, з котрої часами будив ся, але не міг говорити. Боров ся три днї зі смертию. Король польский бажав собі, щоби я уложив для него нагробну напись а она ось як звучить в перекладї з латиньскої мови:

„Тут спочиває Николай Феррі з Льотаринґії, диво природи з причини свого малого росту. Був любимцем нового Антонїна Пія (т. є. короля Лещиньского). Постарів ся в молодости. Умер 7 червня 1764 р."

Бебе в двайцятім роцї житя мав ледви 65 центиметрів висоти. Лещиньский робив несподїванку своїм гостям в той спосіб, що коли підчас обіду подано на стіл великий паштет і его розрізано, з паштета виходив на стіл карлик.

Так то давними часами причиняли ся ве

На північно-західних межах Індиї панує великий заколот. Около 20.000 Афґанів мало перейти крізь плаї, що ведуть в долину ріки Інду. Афґаньский емір, обиджений російско-анґлїйским договором, заключеним поза его плечима, рад з тих рухів. Але можливо, що афґаньскі ватаги і против волї еміра вирушили на Індию, а також і то не є виключене, що Анґлїя хоче покористувати ся тими розрухами, щоби почати війну з Афґанами. Индия стала під управою льорда Кіченера могутною воєнною державою, має около 74.000 анґлїйского а 160.000 місцевого войска а крім того 50.000 войска помічного, так що могла би власними силами загорнути Афґанїстан, а бодай приневолити афґаньского еміра до признаня російско-анґлїйского договору. Анґлїйске володарство в Індиї тепер сильнїйше, як коли небудь, договор з Росиєю дає розмеженем областий обопільних інтересів повну свободу Анґлїї і обезпечує їй користні успіхи. Не можна отже сподївати ся забору Афґанїстану Анґлїєю, позаяк она дуже рада, що між Індиями а російским Туркестаном находить ся держава, що єї відділює від Росиї.

В російскій Думі піддано строгій критиці зелїзничу господарку а серед дуже широкої розправи виринула гадка установленя комісиї, котра би розглядала господарку зелїзничу. Мінїстер Коковцев був однак тої думки, що та комісия повинна бути визначена не законодатною, але адмінїстрацийною дорогою. Ґр. Уваров вказав на те, що правительственні комісиї не будять великого довіря і обставав за парляментарною. Однако мін. Коковцев ще раз піддержував своє домаганє, позаяк, на его думку, парляментарна комісия не має рациї биту, хоч би задлятого, що „ще хвалити Бога не маємо доси парляменту". Той вислов мінїстра викликав на правиці грімкі оплески а на лївиці свист. На те заявив посол Мілюков: „хвалити Бога маємо конституцию". Ті слова Мілюкова оплескувала лївиця. Президент Хомяков назвав той поступок мінїстра скарбу - Коковцева похибкою і візвав Думу, щоби в розправі не доторкувала ся вже сеї справи; мимо того мінїстер Коковцев подав ся о відставку задля того докору президента Думи, однако імовірно відставка не буде принята царем. Наслїдком того заявив президент Хомяков в Думі, що уважав своїм обовязком для усуненя спору в Думі звернути бачність мінїстра на невластивість вислову, але тепер жалує свого осуду висловленого на попереднім засїданю. Та друга заява Хомякова була спонукана листом Столипина, котрий висловивсь, що буде приневолений уступити, наколи Дума буде так поводити ся супротив члена правительства.

Новинки.

Львів, дня 13-го мая 1908.

— Іменованя і перенесеня на зелїзници П. Мінїстер зелїзниць державних іменував: старшого официяла Рафаіла Чарножиньского, заступника начальника уряду руху в Перемишли, заступником начальника служби комерцияльної в урядї руху у Львові. — Аспірантами іменовані безплатні вольонтарі: Вол. Бяловонс, Бензіон Ґартенберґ, Ст. Щіґел і А. Тішлер в Самборі, Альф. Сим в Краснім і Іґн. Дроздовский у Львові. — Перенесені: старш. официял Іґн. Слапа з Добромиля до Перемишля і асистенти: Мар. Чапраньский з Бусовиска до Роґізна, яко начальник стациї, Вільг. Марк з Добрівлян до Соколя і Кар. Дашкевич з Задвіря до Красного та аспіранти: Ем. Козїньский з Задвіря до Красного і Ал. Лабендзь з Николаєва до Красного; наконець ад'юнкт Фр. Стончек з Красного до Заболотець яко начальник стациї.

— Зошити з марками завело Мінїстерство торговлї головно для вигоди подорожуючої публики. Зошитики такі, містячі в собі три бльочки марок почтових по 5 сот. і один бльочок марок по 10 сот. (кождий бльочок буде містити в собі по 6 марок) будуть коштувати по 1 К 52 сот. з чого 1 К 50 с. припадає на марки, а 2 с. на кошти вдаженя зошитків.

— Дрібні вісти. В домі ч. 14 при ул. Сїнявскій занедужав якийсь челядник кравецкий серед проявів тифу. Єго відставлено до шпиталю, де сконстатовано тиф пятнистий. — П. Саломея Крушельницка виїхала до Буенос Аірес в полудневій Америцї на тамошний сезон оперовий. — Скарб військовий призначив для малолїтних 3 братів Юрка Перцовича з Березова, печенїжиньского повіта, заколеного капітаном підчас муштри в Станиславові, 1000 К одноразової запомоги і зарядив виплату тої суми. — Бурмістром міста Турки вибраний др. Еміль Задурович.

— Складниця почтова. З днем 16 с. м. заводить ся на сегорічний час купелевий т. є. до 15 вересня в Лавєнках Немирівских складницю почтову зі звичайним кругом діланя. Складниця сеся буде сполучена з урядом почтовим в Немирові за помочию тижднево шестиразового пішого післанця.

— Катастрофа на зелїзници. Дирекция зелїзниць державних подає до відомости: Дня 12 с. м., о 7 год. 38 мін. вечером в'їхав поїзд особовий ч. 2118 внаслїдок хибного уставленя зворотницї на заставлений возами шлях маґазиновий в Рудках. Внаслїдок удару розбили ся два вози товарові на шляху маґазиновім а машина поїзду 2118 ушкодила ся, крім того вискочила із шин одна вісь воза III. кляси поїзду особового. З подорожних 5 осіб незначно потовкло ся а около 40 зголосило ся у лїкарів з причини потрясеня нервового, якого, як кажуть, дістали підчас катастрофи. Зі служби зелїзничої нїхто не потерпів. Зареквіровано зі Львова поїзд помічний з лїкарями, котрий зі спізненем 4 год. 34 мін. правіз подорожних до Львова. Слїдство в сїй справі веде ся

— Цигани у Львові. Вчера пополудни дано полїциї знати з Городецкої рогачки, що жандарми, пустившись в погоню за Циганами, котрі вкрали конї, зловили ватагу Циганів під Львовом і просять о поміч полїциї. Зараз вислано кількох полїцаїв і аґентів, котрі привели на полїцию чотири вози, трох мужчин, чотири женщини і 16 дїтий. З рогачки зажадала жандармерия знову помочи, бо друга ватага Циганів, котра мала з собою 5 вкрадених коний, втекла в сторону як до Городка. Вислано зараз кінних полїцаїв а Цигани тоді лишивши вози з жінками і дїтьми, втекли до лїса. До 9 год. вечером приведено ще чотири вози а 7 возів стояло вже за Городецкою рогачкою, коли тимчасом жандармерия шукала Циганів в лїсї. Пізним вечером відставлено всїх Циганів до вязниці суду повітового а транспорт такої маси Циганів і циганських возів наробив в містї сензациї та викликав на улицях збіговиско, мимо пізної вже пори.

— Самоубийство. З Борислава доносять: В понедїлок 11 с. м., о 4 год. по полудни відобрав собі житя вистрілом з револьвера Володислав Котецкий, урядник фірми „Синдикат бориславский", літ 35. З листів самоубийника виходить, що причиною самоубийства була знеохота до житя, мабуть внаслїдок розстрою нервового.

лити і карлики до звеличуваня дворів всїляких володїтелів і вельможів а нинї вступили в слїди артистів і показують ся за гроші.

Скороспілі люди.

Скороспілими називаємо таких, котрі вже незвичайно сильно розвинені приходять на сьвіт. Родять ся н. пр. дїти, що важать 7 до 10 кільоґрамів. По народженю розвивають ся они звичайно поволи, але бували вже й такі дїти, котрі зараз по народженю розвивали ся так борзо, що вже в 7-ім або 8-ім місяци бігали самі по улици. В однім такім случаю знає ся про хлопця, котрий вже в четвертім роцї житя був на 117 цм. високий, їв страшенно богато а мав таку силу, що двигнув пів кірця збіжа або віз на тачках чоловіка, що важив 65 кільо. Надмірний розвиток тїла знаходимо також у товстухів. Перед кількома роками показували ся такі товстухи у Львові, якась дївчина Мадярка, котрій було ледви вісїм лїт а при своїм малім рості виглядала мов би яка бочка, і не менше грубий сїмнайцять лїтний молодець. В Монахові показував ся свого часу 15-лїтний хлопець з горішного Палятинату, котрий був так страшенно товстий, що важив 112 і пів кільоґрамів. Одного часу їздив знов сьвітами і показував ся за гроші якийсь Німець Науке, чоловік так страшенно товстий і грубий, що треба було складати крісла передами до купи, щоби він міг примістити ся, бо на однім кріслї сидїв лиш половиною і не міг удержати ся на нїм довший час без утоми. Той товстун був на 1 м. 70 цм. високий а важив 216 і пів кільо або 433 фунтів, обєм его грудий виносив 152, обєм в клубах 183 центиметрів а литки мав так грубі, що обєм їх виносив 59 цм. На тім чоловіцї була не лиш велика маса сала, але й его кости були страшенно грубі та й мязи сильно розвинені.

Недородки і волохаті люди.

Недородками називаємо таких людий, котрі родять ся вже калїками того рода, що або брак їм рук або рук і ніг. В однім і другім случаю змушені они вже своїм калїцтвом давати собі в якийсь инший спосіб раду як звичайні люди і длятого всяка їх робота стає ся в наших очах штукою, котру мусимо подивляти. Того рода люди стають отже з конечности і мимо волї артистами.

Таким артистом був н. пр. Німець Унтан, котрий родив ся без рук а котрому длятого его ноги заступали також і руки. Він виконував ногами всїлякі роботи. Чоловік той показував ся одного разу і у Львові. Сївши собі при столї, скидав черевики, засьвічував ногою сїрничок і закурював папіроса. Відтак підносив ноги до гори, одну закручував до себе і держав в нїй карти до граня а другу опирав на столї і заґравав нею або бив карти, коли було потреба. Пальцї у его ніг порушали ся так свобідно як у руки і він виконував ними всїлякі роботи: наливав собі до чарки вина, брав чарку в пальцї і підносив до рота, ба навіть стріляв ногами з карабіна так зручно, що міг поцїлити кождий предмет, який єму визначено. Той калїка був справдешним артистом.

Ще більшим артистом був Росиянин Николай Василевич Кобельков. Він родив ся в Ново-Саімску, малім місточку на Сибіри, де его батько, чоловік незвичайно великого росту, був урядником при царскій копальни золота. Кобельќови мали чотирнайцятеро дїтий, самих хлопців, здорових і сильних та великого росту. В 1850 р. родина Кобельків збільшила ся о одно хлопятко, але то був недородок, без рук і ніг, лиш сам кадовб і голова, ледви так великий як батькова рука. Дитинку доглядали і плекали дуже старанно а коли хлопцеви було десять лїт, завезли его до Тобольска до школи, де якийсь сьвященик заняв ся его вихованем. Тут научив ся Кобельков не лиш читати і рахувати, але й писати, шити та краяти папір а також уживати при їдженю ложки, вилок і ножа. Се певно кождому дивно видасть ся, як то могло бути, коли він не мав анї рук анї ніг, але се опісля вияснить ся.

(Дальше буде).

Всячина
для науки і забави.

— Про затроєнє спірцем. Спорець, приспір, спориш або збіжева матка єсть то виросток на колосках жита, який творить ся внаслїдок того, що рід грибка зачинає точити молоденьке зерно жита, розрастає ся на нїм і тво-

рить довге на 2 до 3 цм., чорнофіолетне, трохи в середині сїробілаве зерно, котре вистає з колоска так, що его зараз можна розпізнати. Спорець збирають иноді, варять в молоці, котре від него робить ся фіолетне, та ставлять на мухи, котрі від него троять ся. Єсть то сильна отруя, котра спожита може чоловікови дуже пошкодити а навіть смерть спричинити; але з другої сторони есть спорець і знаменитим ліком в деяких недугах жіночих, скоро его ужие як слїд лікар. Від того й пішла его назва „матка". Коли же спорець знайде ся в значній скількости в житї, а жито не вичистять від него, лиш змелють, то мука така ужита на хліб і страву стаеcь дуже шкідливою і може затроїти богато людий, подібно як то стало ся в Бабчу в Богородчанщинї, о чім ми сими днями доносили. Коли з муки, в котрій есть богато спірця, замісити тїсто на хліб, то оно розлазить ся, хліб пукае, виймлений з печи розпадае ся, показуе фіолетні плями, в смаку есть гидко гризучий і мае гидкий запах та дре в горлї.

Затроєне спірцем рідко виступае так нагло, як то стало ся в Бабчу, а звичайно тягне ся довший час і виступае в двох видах: яко корчеве затроєне або яко затроєне запальне. В першім случаю затроєний дістае болю і завороту голови, в ушах єму шумить і він глухне та тратить чуте і здаесь єму, як би по тїлї лазили мурашки; наконець дістае блювоти і бігунки. Коли недужому дати зараз поміч, то він може зовсїм подужати; коли же ні, то він дістае болючих корчів, епілептичних нападів, слїпне, тратить притомність, дурїе і остаточно вмирае по тяжких муках. В другім случаю приходить до загального завмираня поодиноких частий тїла. Пальцї на руках або ногах, цїлі руки або ноги, ніс, горішна губа зачинають насамперед пухнути, відтак роблять ся червоні, студенїють, чоловік тратить в них всяке чуте і они гниють та відпадають. Сей рід затроєня виступав особливо в середновічних часах в цїлій Европі а головно у Франциї мов би-яка пошесть а люди не знали, звідки та пошесть бере ся і що на неї радити. Недужим відпадало тїло від костий і дуже богато гинуло. Люди молили ся до сьв. Антонія, щоби їх ратував і від того пішла назва тої хороби „огонь сьв. Антонія"; первістно називано єї „пекольним огнем".

Щоби уникнути затроєня спірцем, треба передовсїм уважати на то, щоби в житї не було спірцю, а хто купуе муку, нехай уважае, щоби мука була чиста, хоч то досить трудно розпізнати. Хто знае, чи не завезли купцї за нечищеної спірцем житної муки з Угорщини, бо там недавно тому мабуть в мармороскім комітатї люди були так само затроїли ся спірцем як в Бабчу. Муку занечищену спірцем можна розпізнати по тім, що она дрібку ніби фіолетна а відтак і по наведених повисше познаках тїста і спеченого хліба. Коли би занечищену спірцем муки полити потасовим лугом, то єї буде чути мовби оселедцями. Коли же покажуть ся познаки затроєня, то треба передовсїм уважати, щоби не їсти дальше страв і хліба з занечищеної спірцем муки а недужому треба дати на блювоту і на прочищене, щоби з него вийшла отруя. Опісля треба недужого добре відживляти і робити єму теплу купіль. Того й не треба казати, що в случаю затроєня найлїпше поспитати зараз поради лікаря. Засушений спорець тратить богато зі своєї троячої сили, длятого треба передовсїм уважати на то, щоби не їсти сьвіжо спеченого хліба, що і без спірця може пошкодити.

— **Що може трон коштувати?** Одна із найстарших париских фірм, що виробляе золоті і срібні вишивки і вже за короля Людвика XVII доставляла королеви і его дворакам дорогоцїнних вишивок, мае ще до нинї книги, в котрих записано все докладно що продано і по якій цїнї. Із сих книг можна тепер переконати ся, які то величезні суми видавав францускии цїсар Наполеон І, коли розходило ся о репрезентацийні ґалеві одїня, хоч его в порівнаню з Йосефіною можна ще ощадним назвати. Хоч золоті вишивки до его коронацийного плаща коштували 10.000 франків, то таки не було то єму за богато. Але за то свій золотом вишиваний фрак, що коштував 3.500 франків і вже в слїдуючім роцї був на него за тїсний, казав він розпустити і повставляти кусники сукна, а пороблені шви позакривати вишивками. Рахунок за его трон представляе таки значне майно. Там записано: Зверхна драперия з пурпурового оксаміту, украшена золотими бортами = 10.200 франків. До того ще всї червові площі оксамітні суть засїяні золотом вишиваними пчілками, з котрих кожда коштуе 5 франків і що трон понад фотелем мае вишитий горорізьбою цїсарский герб, отже все разом = 16.200 франків. Внутрішна драперия із синього атласу з золотими бортами = 9.600 франків. Золотом вишиті паски до внутрішної прикраси = 8500 франків. Вишивки на фотели із синього оксаміту = 3020 франків. Подущинку під ноги = 1200 фр. Крім того 1050 пчілок на вишиванім небі над троном = 5250 франків. Отже трон Наполеона коштував 53.970 франків. І на що того всего? Де подів ся Наполеон, а де его трон? А кілько то бідних людий могло би було жити щасливо за ті гроші на сьвітї?

— **Планета Венера в найбільшім сьвітлї.** Було то в Парижи в 1750 р., коли якийсь робітник в білий день, майже в само полудне добачив на небі зьвізду і показав се з'явище другим. Зараз зібрала ся довкола него так величезна товпа людий, що аж треба було закликати поліцию, щоби лад зробила. Тепер в місяци маю можна таке саме з'явище і у нас видїти. Планета Венера, вечірна зоря (звана також ранною зорею, коли сьвітить над раном) стоїть дуже високо на небі і скоро знає ся місце, де за нею пошукати, можна єї навіть голим оком добачити на небі. Але до того треба зовсїм ясного дня і чистого синього неба. Єї треба шукати на західнім небі, зачинаючи від навершка (або зенїту, того місця на небі, що просто над нашою головою), глядаючи поволи, щораз більше в долину, доки аж не покаже ся мала блїдава точка на небі. Ся точка нагадуюча своїм сьвітлом місяць, який в день видко, то Венера, котра по заходї сонця сьвітить так ясним сьвітлом. Аж до 30 мая ясність єї стає щораз більша а від того дня зачинає борзо блїднути.

— **З цьвяхом на чолї.** На які способи беруть ся деякі арештанти, щоби показати, що они несповна розуму і в той спосіб увільнити ся від кари, показуе слїдуюча істория. Перед судом в Берлинї ставав 25-лїтний Кох, що розбив автомат в якійсь реставрациї і забрав з него гроші. До розправи завізвано також судового лїкаря др. Гоффманна, бо адвокат обжалованого доказував, що Кох несповна розуму. На доказ того навів адвокат між иншим, що Кох не мае майже ніякого чутя, бо може вбити собі глубоко іглу або шпильку а то его не болить. На то відповів др. Гоффманн: Такі річи з слїдчій вязници то зовсїм не новина; ми видїли ще щось лїпшого. Якийсь Кабеляв, що сидів в слїдчім арештї, вбив собі ногою від крісла цьвях в голову і повісив на нїм сурдут та ходив так по арештї, удаючи, що він несповна розуму; опісля однак показало ся, що він лиш удавав божевільного. — Кохови не богато помогла оборона, бо его засуджено на місяць вязниці.

— **Богобийник.** Перед судом в Монахові сими днями молодий хороший паробчак обжалований о злочин, котрим придбав собі прізвище „богобийника" (Herrgottraufer). Єго обжалували о то, що він в недїлю дня 17 лютого в господї на „горішнім кутї" у Вальхенштадтї побив деревляним хрестом кількох других паробків і тим допустив ся зневаги релїґії і покалїченя тїла. Бідачиско Міхель так оправдував ся на розправі: То пішло ізза Ценцї (Вінкентиї), тої шинкарки, бо той Амерсмаєрів Юзько заздрісний ізза Ценцї і все щось шептав зі своїм приятелем Блїмбаховим Тонем а я зараз здогадав ся, що то они на мене змавляють ся. Та й не довго тревало а вже зачинали зачіпати ся, але я не дам собі грати по носї, бо я їх обох разом не бою ся. Ну, та й на словах не скінчило ся. Коли я сказав, що не беру Ценцї того за зле, що она не хоче кривцуна, то Юзько прискочив і дав менї раз кулаком по стрісї, а Тоньо прискочив і собі і так оба причепили ся до мене. Я боронив ся, але они приперли мене до кута. Я не мав нїчого в руцї, а повниці не міг досягнути, бо она скотила ся була зі стола на землю, а они оба щораз лїпше брали ся до мене і я тодї штуркнув головою Господа Бога (в Тироли і в Бавариї називають Нїмцї хрест з розпятим Ісусом „Господом Богом — Herrgott), що висїв в кутї на стїні. Господь Бог впав, а я тодї вхопив его і зачав ним валити їх обох так, що він аж поломив ся на куснї. От і від того прозивано мене тепер богобийником, але я мусїв боронити ся а против віри я не хотїв нїчого робити, бо я знаю, що то провина против релїґії". — Сьвідки потвердили, що дійстно все так було, як Міхель казав, і суд увільнив его від провини против релїґії а за побите засудив на два місяці вязниці.

— **Добрий початок.**

Жінка: Алеж чоловіче, як же ти виглядаєш, такий страшенно запитий!

Чоловік (ледви язиком обертаючи): Б-о то ба-ачиш мо-оя лю-ба жі-іночко, ми-ми-ми оснува-али нинї това-ариство тве-ерезости.

Телеґрами.

Відень 13 мая. Є. Вел. Цїсар прийме дня 30 с. м. в Бурґу ювилейні желаня армії і жандармериї. — Вчера вечером відбув ся ґалевий обід в честь даньского короля.

Відень 13 мая. Комісия буджетова ухвалила нинї також додатковий кредит, відносячий ся до міністерства робіт публичних.

Відень 13 мая. На нинїшнім засїданю палати послів по відчитаню внесень і інтерпеляций палата приступила до дальшої розправи над підвисшенем континґенту рекрутів краевої оборони. Промавляв насамперед міністер краевої оборони Ґеорґі.

Петербург 13 мая. Узброєні їздцї напали на два віддїли полку, перебуваючого на вправах, близько Тифліса. Одного вояка убито, кількох ранено. В погоню вислано сильний віддїл войска.

Сімферополь 13 мая. (П Аґ.). Арештанти тутешної вязниці, роздобувши собі оружие, втекли громадно. В стичцї зранено начальника вязниці а его помічник, два дозорцї і лікар вязничний згинули. Число тих, котрим удало ся втечи, поки що не знане.

Канеа 13 мая. Держави охоронні оповістили в формі урядовій, що зі взгляду на довіре, яке мають до теперішного Заіміса і его правлїня, постановили постепенно відкликати межинародні войска з Крети.

Атини 13 мая. (Аґ. Гав.). Надкомісар Крети Заіміс подав урядово до відомости, що відповідно до ноти держав охоронних межинародні войска будуть постепенно відкликані в протягу року почавши від лїта 1908. Вість та зробила дуже велике вражінє.

Цїна збiжа у Львові.

дня 12 мая:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові

Пшениця . .	11·50	до	11·70
Жито . . .	10·—	до	10·20
Овес . . .	6·20	до	6·40
Ячмінь пашний .	6·40	до	6·60
Ячмінь броварний .	7·—	до	7·40
Ріпак . . .	—·—	до	—·—
Льнянка. . .	—·—	до	—·—
Горох до вареня .	8·—	до	11·—
Вика . . .	—·—	до	—·—
Бобик . . .	6·30	до	6·50
Гречка . . .	—·—	до	—·—
Кукурудза нова .	7·80	до	8·—
Хміль за 56 кільо .	—·—	до	—·—
Конюшина червона .	—·—	до	—·—
Конюшина біла .	—·—	до	—·—
Конюшина шведска .	—·—	до	—·—
Тимотка . . .	—·—	до	—·—

За редакцию відповідає: **Адам Кроховецкий.**

З друкарні В. Ловиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).